

ЗВІТ

за результатами моніторингу додержання прав внутрішньо переміщених осіб під час їх перебування у місці компактного поселення, розташованого на базі гуртожитку державного навчального закладу «Смілянський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів»

09 грудня 2022 року

м. Сміла

Мета моніторингового візиту: додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання.

Склад моніторингової групи:

головний спеціаліст відділу прав внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали внаслідок тимчасової окупації та збройної агресії проти України Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України – Ларін Микита Дмитрович;

головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Єршова Юлія Олександрівна;

У присутності:

фахівця з моніторингу ситуації із внутрішньо переміщеними особами благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» – Колісниченка Захара Сергійовича;

юриста з питань внутрішньо переміщених осіб благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» – Ситник Ганни Михайлівни;

коменданта гуртожитку державного навчального закладу «Смілянський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів» – Фесенко Ніни Дмитрівни.

Відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», працівниками Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинговий візит до місця компактного поселення, розташованого на базі гуртожитку державного навчального закладу «Смілянський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів» (далі – МКП, заклад, гуртожиток), що розташований за адресою: вул. Мазура, 26, м. Сміла, Черкаська область.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування. Форма власності

Під час моніторингу встановлено, що МКП розташоване у п'ятиповерховій будівлі гуртожитку поблизу об'єктів соціальної інфраструктури та перебуває в комунальній власності.

Загальна місткість МКП

Заклад розрахований для проживання приблизно 150 осіб, наразі в ньому мешкає 29 ВПО, з яких декілька осіб, які нещодавно досягли повноліття, решта – це громадяни похилого віку.

Вартість проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги покриваються за рахунок місцевого бюджету.

Тепло-, водо-, електро- постачання

Опалення гуртожитку забезпечується шляхом централізованого опалення, альтернативні засоби опалення відсутні.

Водопостачання холодної води здійснюється централізовано, гаряча вода завдяки наявності бойлера у душовій кімнаті та кухонному приміщенні.

Питна вода купується самостійно мешканцями.

Електропостачання централізоване безперебійне, однак, наявні планові/позапланові відключення, існує проблема у використанні технічних засобів обігріву через застарілу електромережу.

Харчування

У МКП наявна їдальня, яка забезпечена великою кількістю посадочних місць для прийому їжі. На території їдальні також розміщується кухонне приміщення, яке оснащено 6 плитами для приготування їжі, однак, наявна проблема із постійними ремонтними роботами, через застарілість.

На даний час мешканці готують їжу власноруч, використовуючи продукти харчування, які отримують в якості гуманітарної допомоги або придбані за власні кошти.

Гігієна

У МКП розташовано 1 духова кімната з 1 душовою кабіною на всіх мешканців (наразі приблизно 80 осіб, з урахуванням студентів). Зазначена кількість душових кабін недостатня для забезпечення потреб всіх мешканців.

У гуртожитку відсутній графік чергувань ВПО у місцях загального користування. Усі кімнати мають охайний вигляд.

Протипожежна безпека

Наявні вогнегасники у достатній кількості у різних кінцях коридорів МКП. Протипожежна сигналізація відсутня.

Укриття

Наявне, однак, має площу замалу для укриття всіх мешканців, забезпечене всім необхідним для комфортного тимчасового перебування.

Доступність будівлі для маломобільних груп населення

На центральному вході до закладу не передбачені пандуси для осіб з інвалідністю.

Умови в кімнатах

1) кімнати в основному розраховані для проживання 3-4 осіб в одній кімнаті, де для кожного передбачається окреме спальне місце. Проживання у кімнатах здійснюється зазвичай по сім'ях. Адміністрацією дозволяється проживання із тваринами;

2) розміщення громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії здійснюється на 2, 4 та 5 поверхах будівлі та здійснюється за змішаним типом, тобто студенти мешкають у сусідніх кімнатах із ВПО. Разом із тим, конфліктних ситуацій та/або проблемних питань між мешканцями під час особистих розмов не встановлено.

3) МКП частково забезпечено необхідними меблями, проте багато речей та взуття стоять вздовж спальних місць через відсутність альтернативних засобів розміщення. Наявна проблема з вхідними дверима. Вікна в кімнатах старі дерев'яні, у більшості випадків із розбитим склом. Температура повітря у кімнатах не передбачає умов для комфортного перебування ВПО.

Дозвілля

Наявна окрема кімната для проведення вільного часу та зона для читання книжок, проте потребує додаткового облаштування меблями та технікою, телевізор довгий час на ремонті.

Послуги

Час від часу до закладу навідується психолог та фахівці з юридичної допомоги благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист». У адміністрації МКП налагоджено взаємодію із місцевими органами влади, зокрема, багато проблемних питань перекриває Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Смілянської міської ради.

Більша кількість ВПО уклали декларації з сімейними лікарями за місцем тимчасового перебування. Порушень прав ВПО щодо медичного забезпечення під час спілкування із моніторинговою групою не встановлено.

Мешканці гуртожитку отримують допомогу на проживання ВПО від держави та забезпечені у достатній кількості гуманітарної допомоги за рахунок функціонування гуманітарного штабу громади та благодійних організацій.

Освіта

Серед проживаючих с числа ВПО, наразі відсутні громадяни шкільного віку або студента. Доступ до мережі Інтернет за рахунок Wi-Fi у гуртожитку відсутній.

Працевлаштування

Із працездатних мешканців МКП, інформації щодо офіційного працевлаштування надано не було, адміністрація наголошує на відсутності роботи для ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 17 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями гуртожитку з числа ВПО, до Уповноваженого надійшло 1 звернення щодо порушення прав громадян та/або необхідності здійснення заходів реагування.

Загальні потреби:

- електроплити на 6 конфорок 2 шт.;
- металопластикові вікна;
- міжкімнатні двері;
- батареї, пластикові труби (60 метрів для підключення), з'єднуючі фітинги;
- меблі для кімнати (шафи, столи, стільці).

Рекомендації за результатами моніторингового візиту Черкаській обласній військовій адміністрації:

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення потреб мешканців МКП, зокрема, облаштування помешкання металопластиковими вікнами та заміни батарей, з метою належного опалення гуртожитку, а також надання електроплит та меблів для кімнат ВПО.

**Головний спеціаліст відділу прав
внутрішньо переміщених осіб та громадян,
які постраждали внаслідок тимчасової окупації
та збройної агресії проти України Департаменту
моніторингу додержання прав громадян,
які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Микита ЛАРІН

**Головний спеціаліст відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Юлія ЄРШОВА